

Załącznik nr 11 do Regulaminu konkursu: Wymagania dotyczące standardu oraz cen rynkowych towarów i usług w ramach Działania 12.4 – województwo lubelskie.

Niniejszy dokument zawiera zestawienie najczęściej występujących kosztów związanych z realizacją projektu w ramach Działania 12.4 *Kształcenie zawodowe*. Nie stanowi on katalogu zamkniętego, czyli dopuszczalne jest ujmowanie innych kosztów, niewskazanych w przedmiotowym katalogu, które są niezbędne do realizacji celów projektu.

Stawki rynkowe zostały opracowane na podstawie średniej otrzymanej z szacowania co najmniej 3 ofert rynkowych. W przypadku, gdy uzyskanie 3 ofert nie było możliwe, szacowanie oparto na mniejszej liczbie ofert. Stawki ujęte w katalogu są stawkami maksymalnymi, co oznacza, że poszczególne koszty w budżecie projektu nie powinny przekraczać ich wysokości. Wnioskodawca sporządzając wniosek o dofinansowanie projektu jest zobowiązany dokonać rzetelnego i racjonalnego szacowania kosztów. W przypadku wykazania w budżecie projektu stawki przekraczającej maksymalną dopuszczalną stawkę, Wnioskodawca zobowiązany jest do uzasadnienia przyjętej stawki.

Lp.	Kategoria kosztów	Stawki rynkowe/standard realizacji – województwo lubelskie ¹
PRAKTYKI/STAŻE ZAWODOWE		
1.	Wynagrodzenie opiekuna praktykanta/stażysty u pracodawcy	<p>Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> koszty wynagrodzenia opiekuna praktykanta/stażysty u pracodawcy powinny uwzględniać jedną z poniższych opcji:</p> <p>a) Refundacja pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty w zakresie odpowiadającym częściowemu lub całkowitemu zwolnieniu go od świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad grupą praktykantów lub stażystów przez okres 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, w wysokości obliczonej jak za urlop wypoczynkowy, ale nie więcej niż 5000 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów;</p> <p>b) Refundacja pracodawcy dodatku do wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, w sytuacji, gdy nie został zwolniony od świadczenia pracy, w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą praktykantów lub stażystów, ale nie więcej niż 500 zł brutto, za realizację 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów);</p> <p>c) Refundacja pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, który będzie pełnił funkcję</p>

¹ Podane ceny są cenami brutto.

		<p>instruktora praktycznej nauki zawodu i dla którego praca z uczniami będzie stanowić podstawowe zajęcie – do wysokości wynagrodzenia określonego w § 9 ust. 2 pkt 1 <i>rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu</i> (Dz.U. Nr 244 poz. 1626, z późn. zm.), czyli do wysokości minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela kontraktowego posiadającego dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, określonej w przepisach w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy, tj. 1802 zł.</p> <p>Na jednego opiekuna praktyki/stażu nie może przypadać jednocześnie więcej niż 6 praktykantów/stażystów.</p>
2.	Stypendium dla praktykanta/stażysty	<p>Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> wysokość stypendium nie może przekroczyć połowy średniego wynagrodzenia (brutto) za pracę w województwie lubelskim, wyliczaną na podstawie aktualnych danych GUS.</p> <p>W przypadku staży zawodowych realizowanych w ramach kształcenia zawodowego praktycznego, wykraczających poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego², wysokość stypendium nie może być niższa niż to wynika z przepisów w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, regulujących zasady wynagradzania młodocianych w kolejnych latach nauki.</p> <p>Zgodnie z §19 i §20 <i>Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania</i> (Dz.U. z 2014 r. poz. 232): „Młodocianemu w okresie nauki zawodu przysługuje wynagrodzenie obliczane w stosunku procentowym do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, obowiązującego od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Stosunek procentowy wynagrodzenia, o którym mowa powyżej, wynosi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w pierwszym roku nauki - nie mniej niż 4%; 2) w drugim roku nauki - nie mniej niż 5%; 3) w trzecim roku nauki - nie mniej niż 6%. <p>Młodocianym odbywającym przyuczenie do wykonywania określonej pracy przysługuje nie mniej niż 4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.</p>

² Staże zawodowe wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego organizuje się dla uczniów techników i szkół policealnych w celu zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu.

		Okres realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego wynosi minimum 150 godzin i nie więcej niż 970 godzin w odniesieniu do udziału jednego ucznia lub słuchacza w ww. formach wsparcia. Stypendium jest wypłacane za każde kolejne przepracowane 150 godzin. W przypadku realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w innym wymiarze, wysokość stypendium wyliczana jest proporcjonalnie.
3.	Koszty związane z odbywaniem praktyki zawodowej/stażu zawodowego	<p>Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> koszty związane z odbywaniem praktyki zawodowej/stażu zawodowego (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenie stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP praktykanta lub stażysty itp.) nie mogą przekroczyć 5000 zł na 1 osobę odbywającą praktykę zawodową lub staż zawodowy.</p> <p>Powyższa kwota może zostać zwiększona jedynie w sytuacji konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z udziałem uczniów w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym, wynikających ze zwiększonego wymiaru czasu trwania ww. form wsparcia.</p>
WYPOSAŻENIE PRACOWNI PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH		
		<p>Zgodnie z zapisami <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> Szczegółowy katalog wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN: http://efs.men.gov.pl/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-realizacji-przedswiezec-z-udzialem-srodkow-europejskiego-funduszu-spolecznego-w-obszarze-edukacji-na-lata-2014-2020/. Projekt musi być zgodny z przedmiotowym katalogiem.</p> <p>Istnieje możliwość zakupu wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych o parametrach wyższych niż opisane w katalogu celem realizacji programu nauczania i osiągnięcia rezultatów projektu. W przypadku, gdy zawód nie został ujęty w katalogu wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych, zakup wyposażenia pracowni dokonywany jest zgodnie z podstawą programową dla danego zawodu. IZ RPO może dopuścić możliwość sfinansowania w ramach projektów kosztów związanych z dostosowaniem lub adaptacją pomieszczeń (rozumianą zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków) na potrzeby pracowni lub warsztatów szkolnych, wynikających m. in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania.</p>
ZAJĘCIA DLA UCZNIÓW/KURSY/SZKOLENIA/STUDIA PODYPLOMOWE		
1.	Wynagrodzenie nauczyciela/instruktora praktycznej nauki zawodu	Za każdą godzinę prowadzenia zajęć nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej, jak za godziny ponadwymiarowe w sposób określony w art. 35 ust. 3 <i>Karty Nauczyciela</i> z dnia 26 stycznia 1982 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 z późn. zm.). Wynagrodzenie nauczycieli powinno wynikać z kwoty bazowej ustalonej corocznie w ustawie budżetowej. Zastosowanie ma również <i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w</i>

		<i>dniu wolnym od pracy</i> (Dz. U. z 2014 r. poz. 416 ze zmianą Dz. U. z 2015 r. poz. 868).
2.	Wynagrodzenie trenera/ wykładowcy	100,00 zł/godz.
3.	Wynagrodzenie egzaminatora	Warunki wynagradzania egzaminatorów zostały określone odpowiednio: a) w <i>rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2012 r. w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów za udział w przeprowadzaniu sprawdzianu i egzaminów oraz nauczycieli akademickich za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego</i> (Dz. U. z 2015 r. poz. 1281); b) w <i>rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 2012 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych</i> (Dz. U. poz. 1117).
4.	Kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli	do 1 500,00 zł/os.
5.	Szkolenia doskonalące dla nauczycieli	do 250,00 zł/os.
6.	Studia podyplomowe ³	do 4 900,00 zł/os. Studia podyplomowe realizowane w ramach projektów powinny spełniać wymogi określone w <i>rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela</i> (Dz. U. poz. 131).
7.	Materiały szkoleniowe (np. teczka, notes, długopis)	17,00 zł/komplet
8.	Wynajem sali szkoleniowej	40,00 zł/godz.
9.	Wynajem sali komputerowej	55,00 zł/godz.
10.	Wynajem sali konferencyjnej	100,00 zł/godz.
11.	Badania lekarskie uczestników szkoleń	Zakres badań lekarskich oraz tryb ich przeprowadzania wynika z <i>Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy</i> (Dz. U. nr 69, poz. 332 z późn. zm.).
Przykładowe kursy/szkolenia zawodowe dla uczniów⁴		
13.	Administrator sieci komputerowych	750,00 zł/os.

³ Cena zawiera koszt opłaty wpisowej oraz opłatę za wszystkie semestry.

⁴ Cena zawiera przeprowadzenie zajęć teoretycznych i praktycznych, materiały szkoleniowe na zajęcia (długopis, zeszyt, podręcznik/skrypt), materiały do zajęć praktycznych (np. próbki i gazy spawalnicze, kwiaty, akcesoria florystyczne, produkty spożywcze, materiały fryzjerskie, kosmetyczne - w zależności od specyfiki kursu) oraz wydanie dokumentu o ukończeniu szkolenia/kursu.

14.	Barman/kelner	1 130,00 zł/os.
15.	Blacharz	2150,00 zł/os.
16.	Carving	600,00 zł/os.
17.	Cukiernik	1 600,00 zł/os.
18.	Dekarz	2 150,00 zł/os.
19.	Dietetyk	860,00 zł/os.
20.	Florystyka	990,00 zł/os.
21.	Fryzjer	1 800,00 zł/os.
22.	Grafik komputerowy	570,00 zł/os.
23.	Kadry i płace	570,00 zł/os.
24.	Kosmetyczka	1 750,00 zł/os.
25.	Kosztorysowanie – Norma Pro	1 300,00 zł/os.
26.	Kucharz	1 760,00 zł/os.
27.	Kurs hotelarski	570,00 zł/os.
28.	Kurs pierwszej pomocy	690,00 zł/os.
29.	Kurs krawiecki	1200,00 zł/os.
30.	Masażysta	1 200,00 zł/os.
31.	Murarz/tynkarz	1500,00 zł/os.
32.	Obsługa kas fiskalnych	420,00 zł/os.
33.	Operator koparko-ładowarki	1 400,00 zł/os.
34.	Operator wózków jezdniowych - widłowych	450,00 zł/os.
35.	Programowanie urządzeń sterowanych numerycznie CNC	1 530,00 zł/os.
36.	Rachunkowość/księgowość	1 370,00 zł/os.
37.	Spawacz 111 (MMA)	1 730,00 zł/os.
38.	Spawacz 131 (MIG)	1 810,00 zł/os.
39.	Spawacz 135 (MAG)	1 720,00 zł/os.
40.	Spawacz 141 (TIG)	1 930,00 zł/os.
41.	Spawacz 311	1 770,00 zł/os.
42.	Stolarz	2 170,00 zł/os.
43.	Stylizacja i zdobnictwo paznokci	1 650,00 zł/os.
44.	Technolog robót wykończeniowych	1550,00 zł/os.

45.	Uprawnienia elektryczne do 1 kV ⁵	440,00 zł/os.
46.	Wizażysta-stylista	1 230,00 zł/os.
KOSZTY TOWARZYSZĄCE		
1.	Zwrot kosztów dojazdu ⁶	Cena uzależniona od cenników operatorów komunikacji publicznej.
2.	Nocleg ⁷	225,00 zł/os./dzień Realizacja usługi noclegowej jest zasadna w przypadku szkoleń co najmniej dwudniowych, wyjazdowych.
3.	Serwis kawowy	8,00 zł/os./dzień Organizacja przerwy kawowej jest zasadna w sytuacji gdy szkolenie trwa co najmniej 4 godziny lekcyjne dziennie.
4.	Ciepły posiłek ⁸	12,50 zł/os./dzień Organizacja przerwy obiadowej jest zasadna w sytuacji gdy szkolenie trwa co najmniej 6 godzin lekcyjnych dziennie.
KOSZTY POŚREDNIE		
	<p>W ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 25 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁹ do 830 tys. PLN włącznie, b) 20 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹⁰ powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie, c) 15 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹¹ powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie, 	

⁵ Cena przedmiotowego szkolenia uwzględnia również koszt egzaminu.

⁶ Wydatek kwalifikowalny jedynie w przypadku uczestniczenia we wsparciu oferowanym poza miejscem zamieszkania oraz w związku z uzasadnionymi potrzebami grupy docelowej (np. koszty dojazdów dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych). Zaleca się aby podróż odbywała się publicznymi/zbiorowymi środkami transportu, z wyjątkiem gdy na danym terenie są uzasadnione powody dla innej formy podróży. Wydatek kwalifikowalny do wysokości opłat za środki transportu publicznego szynowego lub kołowego, zgodnie z cennikiem biletów II klasy obowiązującym na danym obszarze, także w przypadku korzystania ze środków transportu prywatnego (w szczególności samochodem lub taksówką) jako refundacja wydatku faktycznie poniesionego do ww. wysokości.

⁷ Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką i celami realizowanego projektu. Usługa powinna być realizowana w przypadku szkoleń co najmniej dwudniowych. Nie ma możliwości kwalifikowania noclegu gdy uczestnik posiada miejsce zamieszkania w miejscowości, w której odbywa się szkolenie. Obejmuje zakwaterowanie w miejscu noclegowym o standardzie maksymalnie 3* wraz ze śniadaniem, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej i jest to uzasadnione celami projektu.

⁸ W przypadku zapewnienia ciepłego posiłku dla uczestników projektu, niezasadne jest ponoszenie dodatkowych wydatków związanych z serwisem kawowym.

⁹ Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

¹⁰ Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

¹¹ Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

	<p>d) 10 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹² przekraczającej 4 550 tys. PLN</p> <p>Koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, m.in.: koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby.</p> <p>Katalog kosztów pośrednich został wskazany w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014- 2020</i>.</p>
--	--

---

¹² Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.